

Hodnotenie Ekovýchovného programu Bocian v roku 2013

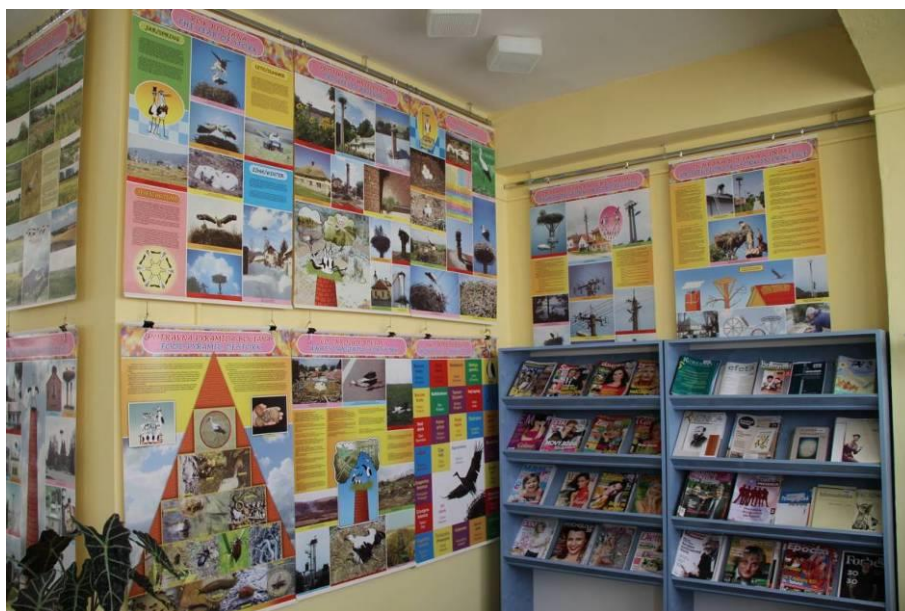

Košice 2013

Miroslav Fulín

Hodnotenie Ekovýchovného programu BOCIAN v roku 2013

Aktivity Ekovýchovného programu Bocian v roku 2013 sme začali inštaláciou výstavy „Aha deti čo to letí“ v Zemplínskej knižnici v Trebišove. Výstava tu bola od 2.4. do 30.4.2013. Navštívilo ju 440 návštevníkov.

Interiér Zemplínskej knižnice v Trebišove vyzdobený výstavou Aha deti čo to letí

Ďalším, už tradičným podujatím, bolo Víťanie bocianov v obci Buzica (okr. Košice-okolie). V spolupráci s miestnou Základnou školou s vyučovacím jazykom maďarským sme 5.4. 2013 na námestí v obci inštalovali monokuláre a umožnili záujemcom pozrieť sa detailne na intímny život bocianov. Za nepriaznivého počasia sa zišlo takmer 50 záujemcov o pozorovanie. Bociany sme privítali na 12 hniezdach v obci.

Vítanie bocianov 5.4.2013 v obci Buzica (okres Košice-okolie)

V čase, keď bociany vyvíjali zvýšenú aktivitu pri obsadzovaní a úprave hniezd, sme navštívili viaceré hniezda, aby sme zistili, či na hniezdach sa vyskytujú aj bociany označené krúžkami. Potvrdili sme výskyt troch označených bocianov. Na základe údajov na krúžku sme identifikovali ich pôvod.

Samička bociana s krúžkom C 2700 na hniezde v Drienovci.

Krúžkovaná bola ako mláďa na hniezde v Janíku dňa 19.6.2008. Registrujeme ju na tomto hniezde od roku 2012. Ďalšie označené bociany boli zaznamenané na hniezde v Žarnove

(samec) a v Nižnom Lánci (samec). Oba majú hliníkové krúžky a údaje sa nám nepodarilo odčítať.

Dňa 24.4.2013 sme sa zúčastnili 4. odborného seminára venovaného environmentálnym aspektom činnosti Skupiny VSE a.s. Seminár organizovala Východoslovenská distribučná a.s. pre pracovníkov energetiky a životného prostredia. V programe sme vystúpili s príspevkom, v ktorom sme poukázali na dopady redukcie hniezd bociana bieleho zo stĺpov elektrického vedenia. Hovorili sme o opatreniach, ktoré eliminujú dopad energetiky na životné prostredie a ochranu bociana.

Dňa 26. apríla 2013 sme sa organizovali akciu Deň bociana v Zemplínskej knižnici v Trebišove. Na stretnutí s verejnosťou sme besedovali na tému strata potravných možností z dôvodu zarastania biotopov inváznymi rastlinami a ochrana bociana na našom území. Na podujatí bolo prítomných 40 účastníkov z radov školskej mládeže.

V Revúcej sa dňa 30.4.2013 uskutočnil na námestí Deň lesa. V spolupráci s pracovníkmi NP Muránska planina sme sa na podujatí prezentovali Ekovýchovným programom Bocian. Z iniciatívy pracovníkov národného parku boli na podujatí prezentované nové pracovné listy a aktivity pre školskú mládež a verejnosť. Účastníci si mohli overiť svoje vedomosti o bocianovi a vyskúšať zručnosť pri stavaní hniezda.

Ing. Janka Šmídtová pri paneli o bocianovi

Peter Bryndza vysvetľuje ako stavať hniezdo

V dňoch 16.5. - 18.5.2013 sa uskutočnilo v Košiciach stretnutie zástupcov kuratória Lichtenšteinskej nadácie Ciconia s aktivistami projektu na Slovensku a v Maďarsku. Bolo to významné podujatie pre ďalšie napredovanie Ekovýchového programu Bocian na Slovensku. Delegáciu z Nadácie CICONIA na stretnutí reprezentovali Retto Zingg, Rudolf Staub, princ Christoph von und zu Lichtenstein a Andreas Zeller. Za vedenie múzea účastníkov privítal riaditeľ Východoslovenského múzea PhDr. Robert Pollák. Partnerov z Národného parku Aggtelek zastupoval Sándor Boldogh, ktorý účastníkom stretnutia a aktivistom programu Bocian na Slovensku predstavil nový pracovný zošit BOCIANARI – GÓLYA-MÁNIA vydaný dvojazyčne z prostriedkov Lichtenštajnskej nadácie CICONIA.

Účastníci stretnutia

Sándor Boldogh pri predstavovaní pracovného zošita

Retto Zingg a Rudolf Staub

Dňa 20.5.2013 sme realizovali propagačnú akciu Ekovýchovného programu Bocian na Gymnázium v Stropkove. Študentom a vedeniu gymnázia sme predstavili bociana bieleho. Bocian v našom programe vystupuje ako ekodidaktický, modelový živočíšny druh, cez ktorý účastníci rozvíjajú svoje environmentálne poznanie. Naše stretnutie s takmer 90 účastníkmi bolo natoľko úspešné, že na Gymnázium vznikla skupinka pedagógov a študentov, ktorí sa praktickou činnosťou, pozorovaniami a vlastnou tvorbou zapojili do Ekovýchovného programu Bocian už v tomto roku. Pre vybranú skupinu študentov sme v čase výchovy mláďat zorganizovali návštevu hniezda v Stropkove. Pomocou vysokozdvížnej plošiny sme v hniezde krúžkovali mláďatá. Toto hniezdo si účastníci vzali pod patronát.

Pohľad do prednáškovej sály Gymnázia v Stropkove počas besedy

V hlavnej turistickej sezóne sme v spolupráci s aktivistami pri Národnom parku Pieniny inštalovali putovnú výstavu „Aha deti čo to letí“ v turisticky atraktívnom území Pieninského národného parku. Výstava bola postupne inštalovaná v informačných centrách v Spišskej Starej Vsi, v Lesnici a v Červenom Kláštore. V období od 5. júna do 31. októbra ju videlo 3 400 návštevníkov.

24. júna 2013 sme realizovali označovanie bocianov ornitologickými krúžkami. Krúžkovanie v obci Buzica sme už tradične vykonali za účasti občanov a žiakov základnej školy kvôli popularizácii, osvete a ochrane bociana. Našu činnosť so záujmom sledovalo do 50 žiakov zo Základnej školy ZŠ s VJM a občanov z blízkeho okolia hniezda. pozrieť žiaci ZŠ s VJM a občania z blízkeho okolia hniezda.

Výklad počas krúžkovania

Pohľad na zvedavcov očami bociana z hniezda

V spolupráci so Slovenskou ornitologickou spoločnosťou sme sa podieľali na realizácii projektu telemetrického sledovania migrácie bocianov. Výber hniezda ako aj odchyt dospelých jedincov sme realizovali v obci Kunova Teplica. Prv ako došlo k snahe o odchyt sme bocianom vybudovali jazierko s rybkami. V dohovorený deň sme v priestore pri hniezde inštalovali siete na odchyt. Žiaľ dospelé bociany sa nám odchytiť nepodarilo, preto sme vysielачky umiestnili na chrbát mláďatám. Ich ďalší životný osud je možné sledovať prostredníctvom internetu na stránke www.bociany.sk.

Príprava jazierka s potravou rýb

Mláďatá na hniezde v Kunovej Teplici

Vypúšťanie bociana po uzdravení na rybníku v Perine

Mŕtvy bocian pod elektrickým vedením

V čase hniezdzenia a vyváždzania mláďat sa na nás obracala verejnosť s prosbami o pomoc pre zranené bociany. V spolupráci so ŠOP sme handicapované jedince zvažali na veterinárne vyšetrenie a po rehabilitácii vypúšťali do prírody. Dokumentovali sme aj miesta kolízií bocianov s elektrovodmi v krajine.

Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko schválila nám v roku 2013 malý členský projekt zameraný na cyklomonitoring hniezd bociana. Oslovili sme spolupracovníkov sčítania na východnom Slovensku, aby monitoring hniezd realizovali bicyklom. Okrem vyhľadávania a dokumentácie hniezd bol monitoring rozšírený aj o športový výkon.

Našu výzvu prijalo 20 spolupracovníkov, ktorí na bicykli za bocianmi najazdili každý priemerne aj 500 km. Zmapovali sme väčšiu časť východného Slovenska. Do databázy Atlasu hniezd sme prispeli údajmi z 832 hniezd a doplnili ju o 423 fotiek hniezd.

Účastníci počas cyklomonitoringu

Koncom roka prebiehalo vyhodnotenie zapojenia žiakov do Ekovýchovného programu Bocian na rôznych miestach Slovenska. Tradičné, už desiate stretnutie so školami v územnej pôsobnosti správy CHKO Cerová vrchovina sa konalo dňa 15.11.2013 v Rimavskej Sobote. Súčasťou prezentácie jednotlivých aktivít bola výstavka tvorivej činnosti detí a vyhodnotenie najaktívnejších a najlepších. Stretnutie organizovala Ing. Martina Péliová v spolupráci s kolegami.

Prezentácie účastníkov v Power Pointe sú stálou súčasťou podujatia a sú z roka na rok na vyššej úrovni.

Výstavka kresieb, malieb, modelov, poézie a prózy na tému bocian sú ozdobou podujatia.

Na Základnej škole v Turni nad Bodvou sa konalo dňa 29.11.2013 vyhodnotenie aktivít žiakov škôl okresu Košice-okolie. Akciu organizovala Simona Šimunová zo Správy NP Slovenský kras.

Ekovýchovný program Bocian

Výtvarné práce detí zo ZŠ Fričovce, ZŠ Fintice, MŠ Solivarská, MŠ Budovateľská, Prešov môžete vidieť spolu s výstavou
„Aha detí, čo to letí“
 ešte do konca roka 2013 v priestoroch
 RCOP Prešov, Hlavná 93.

Vyhodnotenie aktivít v pôsobnosti RCOP ŠOP Prešov dňa 29.11.2013 organizovala Ing. Marta Hrešová. Do programu sa v tomto roku zapojilo 6 škôl z okresu Prešov a 2 z okresu

Vranov nad Topľou. Počas jarých a letných mesiacov žiaci škôl pozorovali bociany v blízkosti školy alebo ich bydliska a svoje pozorovania si zaznamenávali. V mesiacoch september až december v priestoroch RCOP Prešov bola inštalovaná výstava „Aha detí, čo to letí“. Výstavu si prezrelo 227 návštevníkov. Súčasťou výstavy bola aj prezentácia výtvarných prác o bocianoch, ktoré zaujali viacerých návštevníkov výstavy.

V závere roka, tak ako každoročne, sme vydali Informačný spravodaj Bocian 2013, v ktorom prinášame výsledky hniezdenia bociana na Slovensku v roku 2013.

Výzvou pre naše aktivity do budúceho roka sú viaceré skutočnosti.

V roku 2014 Naturschutzbund Deutschland organizuje 7. medzinárodné sčítanie hniezd a mláďat bociana bieleho v celom areáli jeho výskytu.

Nadácia EURONATUR udelila obci Buzica ocenenie „Európska bociania obec roka 2014“. Ocenenie obce je výsledkom aktivít, ktoré sme v obci doteraz realizovali s miestnymi obyvateľmi, základnou školou pri osвете a ochrane bociana.

Slovenská ornitologická spoločnosť /BirdLife Slovakia vyhlásila bociana bieleho Vtákom roka 2014 na Slovensku.

Rozlúčkový let bociana Alexandra s vysielackou nad rodiskom v Silickej Jablonici